

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၄၁)

၁၂-နှစ်ကြာ အဖြေရှာခဲ့ရသော မေးခွန်းများ

အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၃-ခုနှစ်၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း ၁၄ ရက်နေ့၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၊ ပေါင်းလဲတိုက်၊ မဟာအောင်မြေ ရွှေသာလျောင်း ဓမ္မ ဗိမ္ဗာန်တော်ကြီးအတွင်း မန်းမြို့ဈေး မိသားစု တို့၏ ဆင်ယင်ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သည့် အမတဒါန၊ ဓမ္မဒါန အဖြစ်ဖြင့် ဟောကြားအပ်သော "၁၂-နှစ်ကြာ အဖြေရှာခဲ့ရသော မေးခွန်းများ" အကြောင်း တရားဒေသနာ တော်။

၁၂ နှစ်ကြာ အဖြေရှာခဲ့ရသော မေးခွန်းများ

"၁၂-နှစ်ကြာ အဖြေရှာခဲ့ရသောမေးခွန်းများ" တဲ့၊ ၁၂-နှစ်ကြာ အဖြေရှာခဲ့ရတဲ့ မေးခွန်းတွေက ဘာတွေ လဲ၊ ဘယ်သူတွေ ဒီမေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို ရှာနေကြ တာလဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့အားလုံး ကြားဖူးကြလိမ့်မယ်၊ လောကမှာ မင်္ဂလာဆိုတာဘာလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေကိုလည်းပဲ ၁၂-နှစ်ကြာအောင် စဉ်းစားခဲ့ကြရ တယ်၊ အဖြေရှာမတွေ့ခဲ့ဘူး။ နောက်ဆုံးမှာ မြတ်စွာ ဘုရားထံ ရောက်လာကြတဲ့အခါကျမှ ထိုမေးခွန်းရဲ့ အဖြေဟာ ထွက်လာတယ်။

ဒီကနေ့ တရားချစ်ခင်သူတော်စင်တို့ရဲ့ ရင်ထဲမှာ လည်းပဲ မေးချင်နေတဲ့ မေးခွန်းတွေ ရှိပါလိမ့်မယ်။ သိချင်တဲ့အချက်တွေ၊ လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ သိချင်တဲ့ မေးခွန်းတွေ ရှိနေတတ်တယ်၊ လူတွေမှာသာ ဒီလို မေးခွန်းတွေရှိတာ မဟုတ်ဘူး၊ နတ်တွေမှာလည်း မေးခွန်းတွေ ရှိကြတာပဲ။

မေးခွန်းဆိုတာ တစ်ခါတစ်ရံအဖြေက လွယ်လွယ် ကူကူနဲ့ ထွက်မလာဘူး။ ဘုန်းကြီးတို့တစ်တွေ သာသနာ တော်နှင့်

ကြုံကြုံနုသည့်အတွက်ကြောင့် အမေးကို မတွေ့ရမီ အဖြေတွေနဲ့
အရင်တွေ့နေကြတာမျိုးလည်း ရှိတယ်။ အကယ်၍ ဘုရားမပွင့်ဘူး ဆိုလို့ရှိရင်
ဒီမေးခွန်းပုစ္ဆာတွေဟာ အဖြေတွေဖို့ အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းပါတယ်နော်။ အဖြေကို
အရင်သိနေသည့် အတွက်ကြောင့် ခက်ခဲတဲ့အဖြေ မဟုတ်ဘူးလို့
ထင်ကောင်းထင်လိမ့်မယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ စာပေထဲမှာ ရဟန်းတော် တစ်ပါး ဟာ အင်မတန်မှ
သိချင်လှတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုရဲ့ အဖြေ ကို လိုက်ရှာလိုက်တာ
အခုခေတ်စကားနှင့်ပြောရရင် ကမ္ဘာအနှံ့ပေါ့နော်။ သူက တန်ခိုးရှင်ပဲ၊ တန်ခိုးရှင်
ဆိုတာ ဈာန်အဘိဉာဏ်တွေ ရသည့်အတွက်ကြောင့် ဒီမေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို
လူ့ပြည်မှာတင် မကဘူး၊ နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်ထိအောင် တက်ပြီးရှာတယ်။ သူသည်
မေးခွန်းရဲ့အဖြေကို နောက်ဆုံးကျတော့ ဘယ်မှာ ရသွားသလဲဆိုတော့ လူ့ပြည်မှာပဲ
အဖြေမှန် ရသွားတယ်။

အဲဒီ မေးခွန်းက ဘာတုန်းဆိုလို့ရှိရင် "ဓာတ်ကြီး ၄-ပါး၊ မဟာဘုတ် ၄-
ပါးလို့ ခေါ်တဲ့ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဆိုတာ ဘယ်နေရာမှာ အပြီးသတ်
ချုပ်ငြိမ်းသွားသလဲ" ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပဲ။ အဲဒီ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို သူရှာလိုက်တာ၊
ဒီမေးခွန်းကို သူ့အနီးအနား မှာရှိတဲ့ မြတ်စွာဘုရားဆီ မမေးဘူး၊ ဒီမေးခွန်းရဲ့
အဖြေကို သူစဉ်းစားလို့လည်း အဖြေမထွက်ဘူး။ အဖြေ မထွက်သည့်အတွက်ကြောင့်
တန်ခိုးကြီးတဲ့နတ်တွေ (နတ်ကို အထင်ကြီးတာတော့ ရှေးတုန်းကတည်းက
ရှိတယ်နော်)၊ တန်ခိုးကြီးတဲ့ နတ်တွေကတော့ ဒီအဖြေ ပေးနိုင်လောက်တယ်ဆိုပြီး
နတ်တွေဆီ သွားအဖြေရှာ တယ်။ ဒီမေးခွန်း မေးလိုက်တိုင်း သူတို့ မသိပါဘူး၊
မသိပါဘူးပဲဖြေကြတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ စတုမဟာရာဇ် ကနေ တာဝတိံသာရောက်၊
တာဝတိံသာကနေ အဆင့် ဆင့် တက်သွားတာ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်သာကုန်ရော
အဖြေမရခဲ့ဘူး။

အဖြေမရတော့ ဒီရဟန်းက မလျော့သေးဘူး၊ ဗြဟ္မာတွေက ဒီထက်

တန်ခိုးကြီးတယ်။ ဗြဟ္မာပြည် တက်ပြီး အဖြေရှာဦးမယ်လို့ဆိုပြီး ဗြဟ္မာပြည်တက်ပြီး အဖြေရှာပြန်တယ်။ အဖြေရှာတဲ့အခါမှာ (ဗြဟ္မာတွေမှာ သာမန် ဗြဟ္မာနဲ့ မဟာဗြဟ္မာ ဆိုတာရှိတယ်) အဲဒီ သာမန်ဗြဟ္မာတွေဆီ မေးလိုက်တဲ့အခါကျတော့ သာမန် ဗြဟ္မာတွေက အဖြေမပေးနိုင်ဘူး၊ ဗြဟ္မပါရိသန္ဓေတို့၊ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ တို့လို့ဆိုတဲ့ အဲဒီ ဗြဟ္မာတွေက အဖြေ မပေးနိုင်ဘူး။ မပေးနိုင်တော့သူတို့ကဘယ်ကိုညွှန်းတုန်း ဆိုတော့ မဟာဗြဟ္မာကြီးကို မေးရင်တော့ သိကောင်း သိမယ်တဲ့။

အဲဒီ မဟာဗြဟ္မာကြီးဆိုတာ ဒီကနေ့ခေတ်က God ဆိုပြီး ကိုးကွယ်နေကြတာကြီးပဲ။ အမှန်ကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းစာမှာ အဲဒီ ဗြဟ္မာကြီးက သူ့ကိုယ်သူ လည်း Creator လို့ ယူဆတယ်။ လူတွေကလည်း သူ့ကို Creator အဖြစ် ဖန်ဆင်းရှင်အဖြစ် ယုံကြည်နေကြ တယ်။ ဒီကနေ့ခေတ်မှာ ကမ္ဘာလူသားတွေရဲ့ ၅-ပုံ ၄-ပုံ လောက်က God ကိုယုံကြည်နေကြတာ၊ ဖန်ဆင်းရှင် ကို လက်ခံနေကြတယ်။

အေး-အဲဒီ ဗြဟ္မာကြီးဘယ်နေတုန်းဆိုတာ ကျန်တဲ့ ဗြဟ္မာတွေက မသိဘူးတဲ့။ ဒါဖြင့် ဘယ်မှာနေတယ် ဆိုတာ မသိဘူးဆိုရင် ဒီဗြဟ္မာကြီးနှင့်တွေ့ဖို့ ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဆိုတော့ ဗြဟ္မာကြီးလာရင် အရောင်အလင်း တွေက အရင်ပေါ်လာတယ်၊ သူဘယ်နေတယ် ဆိုတာ တော့ မသိဘူးတဲ့၊ အရောင်အလင်းတွေ ပေါ်လာလိမ့် မယ်၊ ပေါ်လာလို့ရှိရင်တော့ ဗြဟ္မာမင်းကြီး ရောက်လာ တတ်တယ်။

အဲဒီ ရဟန်းက အလင်းရောင်လေး ပေါ်တဲ့အချိန် စောင့်လိုက်တယ်။ မကြာခင် အလင်းရောင် ပေါ်လာ တယ်၊ ပေါ်လာပြီးတာနဲ့ ဗြဟ္မာကြီးလည်း သူတို့ရှေ့ ဘွားကနဲပေါ်လာတယ်။ ပေါ်တဲ့အခါ အဲဒီ ရဟန်းက သူ့မေးခွန်းကိုမေးတယ်။ "မဟာဘုတ် ၄-ပါး ဓာတ်ကြီး ၄-ပါး ဘယ်မှာ အပြီးသတ်ချုပ်တုန်း"

ဗြဟ္မာကြီးက ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေ သူမသိဘူး၊ မသိ တာကို မသိဘူးလို့ သူပြောရမှာရှက်တယ်။ လူတွေသာ ရှက်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဗြဟ္မာလည်းရှက်တယ်လို့ ပြောရ မယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ ပတ်ဝန်းကျင်က သူ့ကို

အထင်သေးသွားမှာစိုးသည့်အတွက်ကြောင့် မသိဘူး လို့ မပြောချင်ဘူး။
မပြောချင်တော့ သူက ဘာတွေ ပြောတုန်းဆိုတော့ "ကျွန်ုပ်ဟာ ကမ္ဘာကြီးကို
ဖန်ဆင်း တဲ့ မဟာဗြဟ္မာဖြစ်ပါတယ်" ဆိုတာကိုပဲ ထပ်တလဲလဲ ပြောနေတယ်။

ရဟန်းကလည်း မရဘူး ဇွတ်မေးတယ်၊ "သင့်ကို မဟာဗြဟ္မာလား၊
ကမ္ဘာကြီးကို ဖန်ဆင်းတဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် လားလို့ ငါမေးတာ မဟုတ်ဘူး၊ မေးတာက
ဓာတ်ကြီး ၄-ပါး မဟာဘုတ် ၄-ပါး ဘယ်မှာချုပ်တုန်း ငါသိချင် တာ" အဲဒီ လို
အတင်းအကြပ်မေးတဲ့အခါ ဗြဟ္မာကြီးက သူမသိဘူးလို့လည်း ပြောချင်တယ်၊
သူ့ပရိသတ်ရှေ့မှာ လည်း သူအဖြေမပေးချင်ဘူး။

အဲဒါနဲ့ အဲဒီ ရဟန်းကိုလက်ဆွဲပြီးတော့ တစ်နေရာ ခေါ်သွားတယ်တဲ့။
ခေါ်သွားပြီးတဲ့အခါ သူက တိုးတိုး ပြောတယ်၊ "ဒီအဖြေ သူလည်းမသိဘူး" တဲ့၊ "ဒါ
ကိုယ်တော့်အမှားပဲ" တဲ့၊ "ဒီမေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို ဖြေနိုင်တာက ကိုယ်တော်တို့
ဘုရားပဲရှိတယ်၊ အဲဒီ ကို ပြန်မေးပါ" လို့ဆိုပြီး လူ့ပြည်ပြန်လွဲချလိုက်တယ်။ အဲဒီ
မေးခွန်းဟာလည်းပဲ မြတ်စွာဘုရားကလွဲရင် မည်သူမျှ အဖြေမပေးနိုင်တဲ့
မေးခွန်းတစ်ခုဖြစ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားဆီ ပြန်ရောက်သွားတဲ့အခါ သူ့ မေးခွန်းရဲ့ မပြည့်စုံမှု၊
မှားယွင်းမှုကို မြတ်စွာဘုရားက ပြင်ဆင်ပေးတယ်။ ပြီးတဲ့အခါကျမှ အဖြေပေးလိုက်
တယ်တဲ့။ အဲဒီ သုတ္တန်ဟာ ဒီဃနိကာယ်မှာ ပါတယ် ပေါ့။

အဲဒီ လိုပဲ လောကကြီးမှာ လူတွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နတ် တွေပဲဖြစ်ဖြစ်
ဘဝအရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကြံတွေးတဲ့ အခါ ကိုယ်သိချင်တဲ့ မေးခွန်းတွေ ရင်ထဲမှာ
ပေါ်လာ တတ်တယ်။ သူတော်စင် ပရိသတ်တို့ရင်ထဲမှာလည်း
မေးခွန်းတွေရှိနေမှာပါ။ ဘာသာရေးဖြစ်ဖြစ်၊ လူမှုရေး ဖြစ်ဖြစ် သိချင်တဲ့မေးခွန်းတွေ
ရှိနေမှာပါ။

အခု ၁၂-နှစ်ကြာသည်ထိအောင် အဖြေကို ရှာခဲ့ ရတဲ့ မေးခွန်းဆိုတာ

ဘာတွေလဲ? ဘယ်သူတွေက ၁၂-နှစ်ကြာအောင် ရှာခဲ့တာလဲ? ဆိုတော့ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာမှာနေကြတဲ့ နတ်တွေ၊ လူ့ဘုံလူ့လောကနှင့် ဆက်ပြီးနေတဲ့ နတ်တွေပဲ။

မေးခွန်းတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ထိုမေးခွန်းရဲ့ အဖြေ ကို ရှာကြတယ်။ ဖြေနိုင်မယ့်ပုဂ္ဂိုလ်ရှိမယ်ထင်တဲ့နေရာ၊ ဖြေနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ထင်တဲ့သူတွေကို မေးခွန်းတွေ မေးတယ်။ ကျေနပ်လောက်တဲ့အဖြေ မရဘူး၊ နောက်ဆုံး ဒီမေးခွန်းက ဘယ်ထိရောက်သွားတုန်း ဆိုတော့ အောက်ခြေနတ်တွေ သာမန်နတ်တွေက မေးလိုက်တာ နောက်ဆုံး သိကြားမင်းကြီးထိအောင် ဒီမေးခွန်း ရောက်သွားတယ်။

သိကြားဆိုတော့ အခြားနတ်တွေထက် သူက ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေး သာတာကိုး။ သိကြားမင်းက သိတယ်၊ "ဒီမေးခွန်းက သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြေနိုင်တဲ့ မေးခွန်းမျိုးမဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ဘုရားဆီ သွားမေးမှဖြစ်မယ်" နတ်ပရိသတ်တွေ အားလုံးကိုခေါ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားဆီ သွားပြီး မေးတာတဲ့။

သူတို့ ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေကို ရှာနေတာ ဘယ် လောက် ကြာတုန်းဆို ၁၂-နှစ်ကြာတယ်နော်။ အဲဒီ ၁၂-နှစ်ကြာတဲ့ မေးခွန်းဟာ အကယ်၍ များ ဘုရား မပွင့်ဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဒီမေးခွန်းကြီးဟာ မေးခွန်းအနေနဲ့ပဲ ရပ်နေမှာပဲ။ အဖြေမှန်ထွက်လာမှာမဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာ ဘုရားဆီရောက်တဲ့အခါကျတော့မှ အဖြေမှန်ထွက်လာ တယ်။

ဒီကနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့ရဲ့ကြားမှာ အဖြေအနေနှင့် လူတိုင်းတော်တော်များများ ဒီမေးခွန်း ရဲ့အဖြေတွေကို သိနေကြတယ်၊ သို့သော် ရင်ထဲမှာ မေးခွန်းရှိချင်ရှိမယ်။

မေးခွန်း - ၁

နံပါတ်(၁) မေးခွန်းက ဘာတုန်းလို့ဆိုရင် "လက်ဆောင်ပေးတဲ့ အထဲမှာ အကောင်းဆုံး လက်ဆောင်ဆိုတာ ဘာဖြစ်မလဲ?" ဟောဒီမေးခွန်းပဲ။

လူတွေ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံကြပြီဆိုရင် ပေးကြ ကမ်းကြတယ်ဆိုတာ ရှိတယ်မဟုတ်လား။ ဒီကနေ့ခေတ်မှာ အပေးအကမ်းတွေ ပိုတောင်များလာ သေးတယ်နော်၊ ပေးရ ကမ်းရတယ် ဆိုတာတွေက အများကြီးဖြစ်လာတဲ့အခါ ပေးရတဲ့အထဲမှာ ဘာ ပေးတာ ပိုကောင်းလဲ၊ ဘယ်ဟာက အကောင်းဆုံးလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပဲ။ အဲဒီ မှာ လူတွေသာမက နတ်တွေ လည်းပဲ ပေးလို့သာ သူတို့ဒီအတွေးပေါ်တာပေါ့။ နတ်တွေလည်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး လက်ဆောင်ပေးတာ မျိုး ရှိမှာပေါ့။

ပေးတာကမ်းတာကို ပါဠိစာပေမှာ "ဒါန" လို့ ပြောကြတယ်၊ ဒါနဆိုတဲ့ စကားလုံးလေး တွေ့လို့ရှိရင် ၂-မျိုး မှတ်ထားဖို့လိုတယ်။

ဒါနနှစ်မျိုး

ဒါနဆိုတာ လှူစရာ ပစ္စည်းကိုလည်း ဒါန လို့ ခေါ်တယ်၊ ဒါက နံပါတ်တစ်။ နောက်တစ်ခုက အဲဒီ လှူစရာပစ္စည်းတွေကို လှူစေတတ်တဲ့ စေတနာကို လည်း ဒါန လို့ခေါ်တယ်။ ဟော - ဒါန ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးမှာ ဒီလို အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးရှိတယ်ဆိုတာ ကိုလည်း မှတ်ထားပါ။

"ဒါနံ ဒတွာ - ဒါနကို လှူ၍ " ဆိုတဲ့နေရာမှာ စေတနာကို လှူတာမဟုတ်ဘူး၊ လှူစရာပစ္စည်းကို လှူတာ၊ ဒါနံ ဒတွာ ဆိုတဲ့စကားမှာ ဒါနံ-

အလှူဒါနကို၊ ဒတ္တာ-ပေးလှူသောကြောင့်၊ အဲဒီ စကားရပ်မှာ လှူစရာ ကို လှူသောကြောင့်လို့၊ ဒါနဝတ္ထုကို လှူသောကြောင့်လို့ ဆိုလိုတာ။ ဒါနဆိုတာ လှူစရာ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို လှူသော ကြောင့်လို့ ဒီလိုအဓိပ္ပာယ်ယူရမယ်။

"ဒါနတော ဘောဂဝါ - ဒါနကြောင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝတယ်"ဆိုတာကျတော့ အဲဒီ ဒါနက စေတနာကို ပြောတာ၊ ကံတရားကိုပြောတာ၊ လှူလိုက်တဲ့ လှူစေ တတ်တဲ့ စေတနာစွမ်းအား ကံတရားသည် ဖြစ်လေရာ ဘဝမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာပေါများခြင်း ဆိုတဲ့ အကျိုးကိုပေးတယ်။

ဒါ့ကြောင့်မို့ ဒါနလို့ ဆိုတဲ့နေရာမှာ စကားလုံး ဆက်သွယ်မှုကို ကြည့်ပြီးတော့ ဒီဒါနရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို မှတ်သားရမယ်ပေါ့။

ဒါနဆိုတာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လက်ဆောင်အဖြစ် ပေးကြတယ်၊ ကမ်းကြတယ်။ ကိုယ့်ရှိတဲ့ ပစ္စည်းကို အများအတွက် စွန့်ကြတယ်။ အဲဒီ လို ကိုယ့်ပစ္စည်း ကိုယ့်ရှိတာကိုပေးတယ် ဆိုတဲ့နေရာမှာ ပေးတာ ကမ်းတာတွေ မြောက်များစွာ အမျိုးမျိုးရှိတယ်ပေါ့။ ငွေကြေးပေးတာ ရှိတယ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပေးတာ ရှိတယ်၊ မြေပေးတာ ရှိတယ်၊ တိုက်အိမ်ပေးတာ ရှိတယ်၊ ပေးစရာတွေ အများကြီးပေါ့။ ဘုန်းကြီးတွေကျတော့ လှူတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သုံးတယ်ပေါ့။ သင်္ကန်း လှူတယ်၊ ကျောင်းလှူတယ်ပေါ့။ လှူတာက ပေးတာ တွေချည်းပဲ။ အဲဒီ ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေပေးတဲ့ အပေး လောကမှာ ရှိနေတယ်။

နောက်တစ်ခု ဘာတုန်း၊ ခုခေတ် သုံးကြတယ် မဟုတ်လား။ ပညာဒါနတဲ့၊ အသိပညာကို ပေးကြ တယ်။ မသိသေးတဲ့လူကို သိအောင် ပြောပြတယ်၊ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးအောင်ဆောင်ရွက်ပေးတယ်၊ ဒါလည်း ပေးတာပဲ။

ပညာပေးတယ်၊ အသိဉာဏ်ပေးတယ်၊ ကျန်းမာ ရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးတယ် စသည်ဖြင့် ပေးမှုတွေ များစွာရှိတဲ့ အထဲမှာ

ပစ္စည်းဥစ္စာပေးတာနဲ့ အသိပညာ ပေးတာ ဘယ်ဟာက ကောင်းသလဲ? ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပဲ။ ပေးတာတွေ မြောက်များစွာ ရှိတဲ့အထဲမှာ အတူတူ ပဲလား၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပေးတာနဲ့ ပညာပေးတာ ဒီနှစ်ခုဟာ အတူတူပဲလား စဉ်းစားလာတော့ ဘယ်ဟာ ပိုကောင်း လဲ? ဒါ လူ့လောကမှာ စဉ်းစားထိုက်တဲ့ဟာတစ်ခုပဲ။ သာမန်နေလို့ရှိရင်တော့ မစဉ်းစားမိဘူးပေါ့။ ကျကျ နန အလေးအနက်ထားလို့ရှိရင် ဘာပေးတာဟာ ပိုကောင်းသလဲ၊ ပညာပေးတာဟာ ပိုကောင်းတယ် ဆိုတော့ ဘာဖြစ်လို့ ကောင်းသလဲ? ဆိုတဲ့ နောက် မေးခွန်းတစ်ခု ထပ်တက်လာတယ်။ ကောင်းပုံ ကောင်း နည်းကျတော့ မတူပြန်ဘူးနော်၊ အဲဒီ တော့ ကောင်း တယ်ဆိုတာ ဘယ်ဘက်က ကြည့်တာလဲ? ရတဲ့လူ ဘက်က ကြည့်တာလား၊ ပေးတဲ့လူဘက်က ကြည့်တာ လား၊ နှစ်မျိုးကြည့်ရမယ်။

ခု ဒါနကောင်းမှုပြုနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကြည့်လေ- လှူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်က ကြည့်တာလား၊ သို့မဟုတ် ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘက်က ကြည့်တာလား၊ ကောင်းတယ်ဆိုတာ ဘယ်ဟာနဲ့ တိုင်းတာမှာလဲလို့ ဒီလိုပြောတယ်။

အဲဒီ တော့ သဘောတရားတစ်ခု စဉ်းစားကြည့်- ပေးတယ်ဆိုတာ ပေးတဲ့လူ အတွက်လား၊ ယူတဲ့လူ အတွက်လား? သေချာစဉ်းစားကြည့်လိုက်နော်၊ ပစ္စည်း တစ်ခု ပေးလိုက်တယ်ဆိုရင် ဘယ်သူ့မှာ တိုက်ရိုက် အကျိုးရှိသွားသလဲ၊ ပေးတဲ့သူက ပါသွားပြီလေ၊ ယူတဲ့ လူက ရတာ ပေါ့မဟုတ်ဘူးလား။ ပေးတဲ့လူက ကုန်သွား တာပဲလေ၊ ယူတဲ့လူက ရတာ လေ။ အဲဒီ တော့ ယူတဲ့လူ အတွက် အကျိုးလား၊ ပေးတဲ့လူတွေအတွက် အကျိုး လား (ပေးတဲ့လူအတွက် အကျိုးပါဘုရား)၊ အေး- ဒါန ဆိုတာ ပေးတဲ့သူအတွက် မဟုတ်ဘူး၊ ယူတဲ့လူအတွက် နော်၊ ဥပမာမယ် ပစ္စည်းဥစ္စာတစ်ခု ပေးလိုက်ပြီဆိုရင် ဒီလူက သူ့ဆီက လျော့သွားပြီး ဟိုလူက ရလိုက်တာ၊ ဒါ လက်တွေ့ကို ပြောပြတာပါ။

အဲဒီ တော့ ဒါနဆိုတာ ယူမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အကျိုးပြုတဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုပဲ၊ အကျိုးပြုတဲ့ လုပ်ရပ် တစ်ခုပဲ။ လှူတယ် ဆိုကတည်းက

တစ်ဖက်သားရဲ့ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးတာ မဟုတ်လား။ စားစရာ မရှိတဲ့သူကို စားစရာ ပေးလိုက်တယ်။ ယူတဲ့သူကရမသွားဘူးလား၊ နေစရာမရှိလို့နေစရာပေးလိုက်တယ်၊ ယူတဲ့သူ ရသွားတယ်။

အသိပညာမရှိလို့ အသိပညာ ပေးလိုက်တယ်၊ ယူတဲ့သူ ရသွားတာပဲ။ အဲဒီ တော့ ကိုယ်ပေးလိုက်တာ၊ ကိုယ့်ရဲ့ပေးခြင်းဟာ ပေးသူကို အကျိုးပြုသလား၊ ယူသူကို အကျိုးပြုသလားဆိုရင် ယူသူကို အကျိုးပြု တာနော်။

အေး- တစ်ချို့ကတော့ ပြောမှာပေါ့၊ လှူတာ ကုသိုလ်ရတယ်။ ကုသိုလ်ဆိုတာ အသာထားလိုက်ပါ။ ကိုယ့်ဆီက အရင်ကုန်သွားတာတော့ သေချာတယ်။ တကယ်လက်တွေ့ ခံစားရတာ ကတော့ ကြည့်- လှူတဲ့ သူလား၊ ယူတဲ့သူလား၊ ရတဲ့သူက တကယ်ရသွား တာလေ။ ဒါ့ကြောင့်မို့ ဒါနကောင်းမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်စံနဲ့ ဆုံးဖြတ်မလဲတဲ့။ ပညာပေးတာနဲ့ ပစ္စည်းဝတ္ထု ပေးတာ ဘယ်ဟာပိုကောင်းလဲဆိုတာကို အဲဒီ စံနှစ်ခုနဲ့ ဆုံးဖြတ်မယ်၊ ကဲ- အဲဒီ မေးခွန်းလေးကို နုတ်တွေက မေးလိုက်ကြတာ။

အချင်းချင်းမေးလို့ အဖြေမထွက်ဘူး၊ စတုမဟာ ရာဇ် နတ်မင်းကြီးတွေဆီ သွားမေးလည်း အဖြေမထွက် ဘူး၊ သိကြားမင်း သွားမေးတော့လည်း အဖြေမထွက် ဘူး။ အားလုံးစုပြီးတော့ ဘုရားဆီ သွားလျှောက်တဲ့အခါ ကျတော့ ဘုရားက အဖြေပေးလိုက်တယ်။ ဒီစကားလုံး လေးကိုအားလုံးသိတယ်၊ မြန်မာပြည်က ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တွေတင် မကဘူး၊ နိုင်ငံခြားက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ လည်း သိနေကြတယ်။

"သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇီနာတိ" တဲ့။ ဘုရားက အဖြေ ပေးလိုက်တဲ့စကားလေး။ သဗ္ဗဒါနံ-အားလုံးသော ပေးမှု တွေကို၊ ဓမ္မဒါနံ- ဓမ္မကိုပေးခြင်းက၊ ဇီနာတိ-အနိုင် ရတယ်လို့ ပြောတာ။

ဘာပဲပေးပေး၊ ပေးတာတွေအားလုံးကို ဘယ်ဟာ က အနိုင်ရတုန်း၊

ဘယ်ဟာက အုပ်စိုးထားနိုင်တုန်း ဆိုရင် ဓမ္မကိုပေးခြင်းက အုပ်စိုးထားနိုင်တယ်လို့ ဆိုလို တယ်။ ဓမ္မလို့ဆိုတဲ့အထဲမယ် ခုနက ပညာပေးတာ လည်း ပါတယ်ပေါ့။ ဒီနေရာမှာ "ဓမ္မဒါန" လို့ ခေါ်တယ်။ အားလုံးနားလည်နေကြတာတော့ တရားအလှူ ပေါ့နော်။

အလှူဒါနဆိုတာ နှစ်မျိုးရှိတယ်ဆိုတာ နဲနဲခွဲပြီး တော့ကြည့်၊ နံပါတ်တစ်က အာမိသဒါန - အဆောက် အဦးပဲ လှူလှူ၊ စားစရာပဲလှူလှူ၊ ဝတ်စရာပဲလှူလှူ၊ ဆေးပဲလှူလှူ ပစ္စည်းဝတ္ထု လှူတာတွေအားလုံးကို "အာမိသဒါန" လို့ ခေါ်တယ်နော်။ အဲဒါက တစ်ခု။

အဲဒီ လိုအကောင်အထည်မရှိဘဲနဲ့ လူတစ်ယောက် ကို အသိဉာဏ်ပေးတယ်၊ ဓမ္မအသိပေးတယ်၊ လောက အသိပေးတယ်။ အဲဒီ လို အသိဉာဏ်နဲ့ ပတ်သက်တာ တွေကို ဖြန့်ဝေပေးတယ် ဆိုတာကျတော့ ဓမ္မဒါန၊ "ဓမ္မဒါန" ဆိုတာက အကောင်အထည်ကြီးရှိတာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ အသိကိုပေးတာ၊ ဟိုတစ်ဖက်သားက ပစ္စည်းဝတ္ထု ရသွားတာမဟုတ်ဘူး၊ အသိဉာဏ်ပဲ ရသွား တာ။

အဲဒီ နှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်လိုက်မယ် ဆိုလို့ရှိရင်တဲ့ - သဗ္ဗဒါန ပေးတာတွေအားလုံးကို (ဘာပဲပေးပေး၊ ပစ္စည်း ဝတ္ထုတွေ ပေးတာတွေ၊ ပေးတာတွေအားလုံးကို) ဘယ် ဟာက အနိုင်ရထားတုန်း၊ ဘယ်အရာက အုပ်စိုးထား တုန်းလို့ဆိုရင် ဓမ္မဒါနလို့ ခေါ်တဲ့ ဓမ္မအလှူက အနိုင် ရပါတယ်၊ ပညာအလှူက အနိုင်ရပါတယ်လို့ ပြော တယ်။

နတ်တွေကတော့ မြတ်စွာဘုရား ဒီလောက် ဖြေလိုက်တာနဲ့ သူတို့ကျေနပ်သွားတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ တစ်တွေက မကျေနပ်သင့်သေးဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ ဓမ္မဒါန က ဒါနအားလုံးကို အုပ်စိုးထားနိုင်သလဲ၊ ဓမ္မဒါနက ဘာကြောင့်အမြတ်ဆုံးလဲဆိုတာ ဆက်ပြီး စဉ်းစား ရမယ်၊ ဆက်မစဉ်းစားလို့ရှိရင် မသိနိုင်သေးဘူးနော်။

ဓမ္မဒါန အမြတ်ဆုံးဖြစ်ရခြင်း

အဲဒါကို ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာမှာ အဋ္ဌကထာ ဆရာက ရှင်းထားတာ အချက်နှစ်ချက်ပေးထားတယ်။ အချက်နှစ်ချက်က ဘာလဲလို့ဆိုရင် "လောကမှာ"တဲ့- "လှူမှုတန်းမှု လုပ်နေကြတာတွေဟာ ဓမ္မဒါန ဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်ပေးလို့ အသိဉာဏ် ရထားတဲ့အပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ လှူကြတာ" တဲ့။

ဆိုလိုတာက တရားဓမ္မ နာယူကြရလို့ လူတွေဟာ ဒါန လုပ်နေကြတာ။ တရားမှ မနာယူရရင် ဒါနမလုပ် ဘူး၊ ဒါ့ကြောင့် ဓမ္မဒါနက ပိုပြီးတော့ အရင်းခံကျတာ ပေါ့၊ ဒါတစ်ခု မှတ်ထားပေါ့နော်။ ဒါ အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီးက ဖြေတာ၊ ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေ ဘယ်လောက်ပဲ လှူလှူတဲ့၊ အခုလို တရားပွဲကြီးတွေ ကျင်းပပြီးတော့ အသိဉာဏ်ကို ပေးလှူလိုက်တာက၊ ဓမ္မအသိကို ပေးလှူ လိုက်တာက ပိုပြီးကောင်းတယ်တဲ့။ ဘာဖြစ်လို့ ကောင်း တာတုန်းဆိုတော့ လူတွေဟာ တရားနာရမှ သဒ္ဓါ တရားတွေ ဖြစ်လာပြီး ဒါနကောင်းမှု၊ သီလကောင်းမှု၊ ဘာဝနာကောင်းမှု ဆိုတာတွေ လုပ်တာတဲ့။ အဲဒီ တော့ ဒီဓမ္မဒါနဆိုတဲ့ ဓမ္မအသိဉာဏ်ကို ပေးလှူတာဟာ ဒါန အားလုံးကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သည့် အတွက်ကြောင့် အကောင်းဆုံးလို့ ပြောရတယ်။

ဒါ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးက ရှင်းတဲ့တစ်ချက်နော်။ ဒါဖြင့် သူရှင်းတာက အခြေခံကျတဲ့အကြောင်းကို ရည်ရွယ်ပြောတဲ့ စကားတစ်ခုပဲနော်။ အခြေခံကျတယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းတစ်ခုပြောတာ။

နောက်အကြောင်းတစ်ခု ပေးလိုက်တာ ရှိသေး တယ်။ ဘာတုန်းဆိုတော့ အသိပညာဓမ္မဒါနလို့ခေါ်တဲ့ တရားနာရလို့၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမှ တရားကို ရှင်းပြခြင်း (ရှင်းပြတယ်ဆိုတာ ဓမ္မကို ပေးတာပဲနော်)၊ အသိပညာပေးခြင်း မရှိဘူးဆိုရင် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ကလွဲရင် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မှ တရားထူးတရားမြတ် မရနိုင် ဘူးတဲ့။

ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်တောင် ရှင်အဿဇိ ရဲ့ ဖြန့်ဝေမှု ဓမ္မဒါနကို လက်ခံရရှိမှ သောတာပန် ဖြစ်တာ။ ကြည့်လေ ရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့အလောင်း ဥပတိဿ ပရဗိုဇ်ကြီး အမတ ဆိုတဲ့ သေခြင်းကင်းရာ တရားကို လိုက်ရှာတယ်။ ရှာတဲ့အခါမှာ ထိုခေတ်က ခေတ်စားနေတဲ့ နာမည်ကြီးတဲ့ သဗ္ဗယဆိုတဲ့ ပရဗိုဇ်ကြီး ထံမှာ တပည့်ခံပြီး ပရဗိုဇ်လုပ်နေတယ်။ သူ့ဆီက ပညာတွေ သင်လိုက်တယ်။ အဲဒီ သင်ယူလိုက်တဲ့ သူ့ဆီကပညာတွေက သူလိုချင်တဲ့အကျိုးကို ပေးနိုင်စွမ်း မရှိဘူး။ ပေးနိုင်စွမ်းမရှိလို့ တရားဓမ္မကို လှည့်လည်ပြီး ရှာရင်း စောင့်စားနေတာ အကြာကြီးပဲ။ နောက်ဆုံး ကျတော့ မြတ်စွာဘုရားပွင့်လို့ ပဉ္စဝဂ္ဂ ငါးဦးကို တရား ဓမ္မဟော၊ တရားဟောပြီး သာသနာပြုတွေ စေလွှတ် လိုက်တဲ့နောက်မှာ ပဉ္စဝဂ္ဂတွေထဲမှာ အငယ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ရှင်အဿဇိက တစ်ပတ်ပြန်ကျောပြီးတော့ ရာဇဂြိုဟ်ကို ရောက်လာတယ်။

အဲဒီ အချိန်မှာ ရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း ဥပတိဿ ပရဗိုဇ်က သွားတွေ့တယ်။ မြင်လိုက်တာနဲ့ပဲ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အနေအထားကို စိတ်ထဲမှာ ကျေနပ်သွား တယ်။ ရင်ထဲမှာ တရားရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ မျက်နှာ အနေ အထား၊ ကိုယ်လူ့န္ဓြေအမူအရာနဲ့ တရားမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ မျက်နှာအနေအထား၊ ကိုယ်လူ့န္ဓြေအမူအရာက လုံးဝ မတူဘူး၊ ခြားနားတယ်။ အကဲခတ်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သိတယ်။ ရင်ထဲမှာ အေးချမ်းနေလို့ရှိရင် မျက်နှာ မှာလည်း လာပြီး အရိပ်ထိုးနေတယ်၊ အေးချမ်းတယ်။ ရင်ထဲမှာ ပူနေလို့ရှိရင်လည်း မျက်နှာမှာ လာပြတယ်။ အေးချမ်းမှုရှိမရှိ၊ တရားထူးတရားမြတ် ရှိမရှိ ဆိုတာ သူ့ရဲ့အမူအရာ ကြည့်တာနဲ့ အကဲခတ်လို့ရတယ်။

ရှင်အဿဇိကို မြင်လိုက်တာနဲ့ သူ့ဆရာကြီးထက် အဆပေါင်းများစွာသာတယ်၊ မျက်နှာအနေအထား ကြည့်လိုက်တာနဲ့ တရားထူးတရားမြတ် ရှိရမယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ ဆုံးဖြတ်ပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီ ရှင်အဿဇိနောက် လိုက်ပြီးတော့ မေးတယ်။

"ဘယ်သူ့ကို ဦးတည်ပြီး သင်္ကန်းဝတ်တာလဲ၊ သင့် ဆရာ ဘယ်သူလဲ၊ သင့်ဆရာက ဘာတွေဟောလဲ" ပေါ့၊ သူသိချင်တာကတော့ "ဘာတွေဟောလဲ၊ သင့် ဆရာရဲ့အယူဝါဒက ဘာတွေလဲ" ဒါ သိချင်တာ၊ ဓမ္မကို ရှယ်ယာလုပ်ခိုင်းတာပေါ့။ ရှင်အဿဇိက သူ ရဟန္တာ ဖြစ်နေပေမယ့်လို့ ထိုအချိန်မှာ ဓမ္မစကြာတို့၊ အနတ္တ လက္ခဏသုတ်တို့လောက်ပဲ မြတ်စွာဘုရား ဟောသေး တာနော်။ သုတ္တန်တွေ မြောက်များစွာ မထွက်သေး ဘူး။ ဒါနဲ့ သူရှယ်ယာလုပ်တာ ဘာလုပ်လဲ၊ သစ္စာ လေးပါးပဲ။ ဓမ္မစကြာမှာ အဓိကဟောတာက သစ္စာ လေးပါးပဲမို့လား၊ အဲဒီ သစ္စာလေးပါးကို အကျဉ်းချုံးပြီး ပြောလိုက်တာ။ ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ၊ တေသံ ဟေတုံ တထာဂတော အာဟ။

ဒီဂါထာလေးက မြန်မာနိုင်ငံမှာ အခုခေတ် ပြည် လို့ခေါ်ပြီး ရှေးတုန်းက သရေခေတ္တရာရှိ ရှေးဟောင်း ဌာနတစ်ခု မှော်စာတို့ ခင်ဘကုန်းတို့မှာ တူးဖော်ရရှိတဲ့ ပုရပိုက်မှာ ဒီဂါထာလေး ရေးထားတာ တွေ့ရတယ်။ မြန်မာပြည် ဒီဂါထာလေး ရောက်လာတဲ့သဘော ရှိတယ်ပေါ့။

ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ။ တေသံ ဟေတုံ တထာဂတော အာဟ။ တေသဉ္စယောနိရောဓော၊ ဧဝံဝါဒီ မဟာသမဏော။ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ သစ္စာ တရားကို ဂါထာလေးတစ်ပုဒ်နဲ့ အကျဉ်းချုပ် ပြောလိုက် တာ။

ဆိုလိုတာက "အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုး တရားတွေရဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ဟောတယ်၊ အဲဒီ အကြောင်းတရားတွေ ချုပ်ငြိမ်းသွားလို့ အကျိုးတရား တွေ ချုပ်ငြိမ်းသွားတာကိုလည်း ဟောတယ်" လို့၊ ဪ- အကြောင်းရှိနေလို့ အကျိုးရှိနေတယ်၊ အကြောင်းချုပ်ရင် အကျိုးချုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ဒီ philosophy ကို ပြောလိုက်တာပဲနော်။ အဲဒါသိဖို့ အင်မတန် ခက်တာ၊ အဲဒါပြောလိုက်တာ ဒါ ရှယ်ယာ လုပ်လိုက် တာပဲ၊ သူသိတဲ့ဓမ္မကို ပေးလိုက်တာ၊ အဲဒါ ဓမ္မဒါနလို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီ ဓမ္မဒါနကို လက်ခံရရှိလိုက်တဲ့အခါကျတော့မှ ရှင်သာရိပုတ္တရာ

မထေရ်မြတ် အလောင်းဖြစ်တဲ့ ဥပတိဿဟာ အသိဉာဏ် ပွင့်သွားတယ်။ အသိဉာဏ် ပွင့်သွားပြီး သံသယ ကင်းသွားတယ်။ အမြင်မှားတွေ ပျောက်သွားတယ်။ အမြင်မှန်ရသွားတယ်။ "သောတာပန် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အမြင်မှန်ရတာ နဲ့ သံသယကင်းတာ" ဒီနှစ်ခုကိုပြောတာ။ အမြင်မှန်သွားပြီ။ သံသယ ကင်း သွားပြီ။ သောတာပန် မဖြစ်သေးရင် အမြင်မမှန် သေးဘူး၊ သံသယ မကင်းသေးဘူး၊ ဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်လို့ သောတာပန်ဖြစ်မှ အမြင်မှန်ပြီးတော့ သံသယ ကင်းတာ။

ကြည့် - ရှင်အဿဇိက ဖြန့်ဝေလိုက်တဲ့ ဒီဓမ္မဒါန ကို ရရှိပြီး ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်သည် ထူးခြားတဲ့ အသိဉာဏ်ကိုရတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ အဂ္ဂသာဝက ဉာဏ်တွေပါရပြီး သာသနာတော်မှာ အင်မတန်မှ တန်ဖိုးရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်လာတာတဲ့။

ကဲ ဒါဖြင့် ရှင်သာရိပုတ္တရာ အသိဉာဏ်တွေ ရသွားအောင် ဓမ္မဒါနတွေ ပေးတာက ရှင်အဿဇိ။ အဲဒီ ဓမ္မဒါနကြောင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းသွားတာက ရှင်အဿဇိလား? ရှင်သာရိပုတ္တရာလား? (ရှင်သာရိ-ပုတ္တရာ ပါ ဘုရား)။ ကဲ- လှူတဲ့လူထက် ယူတဲ့လူက အကျိုးပိုရတယ်ဆိုတာ မှတ်ထားနော်။

ဒါနဆိုတာ ပေးသူအတွက် မဟုတ်ဘူး၊ ယူသူ အတွက်၊ ဟုတ်ကဲ့လား၊ ဒါ မျက်မြင်အားဖြင့်လည်း ယူတဲ့သူက ရတာ လေ၊ ပေးတဲ့သူက ပါသွားပြီလေ။ ကိုယ့်ဆီကဟာ သူများပေးလိုက်တာကိုး၊ ယူတဲ့သူက ရတာ သေချာတာပေါ့။ ကုသိုလ်ရတာ တွေ ဘာတွေ အသာထားနော်။

အေး-ဒါနဆိုတာ ပေးသူအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်း တာထက် ယူသူအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းတာကို စံထားပြီး မြတ်စွာဘုရားက အဖြေထုတ်တာ။

ဘာကြောင့် ဓမ္မဒါနက မြတ်သလဲလို့ မေးလိုက်လို့ ရှိရင် ဥပမာမယ် - ရှင်အဿဇိက ရှင်သာရိပုတ္တရာကို သင်္ကန်းတစ်စုံ လှူလိုက်မယ်ဆိုရင် ဒီသင်္ကန်းက မဟောင်းခင်၊ မစုတ်ခင်လေးပဲ ဝတ်လို့ရမှာပေါ့၊ ဟုတ်ရဲ့ လား၊

ဆွမ်းလှူလိုက်မယ်ဆိုရင်လည်းပဲ တစ်ရက်စာပဲ ရမှာပေါ့။

ဆွမ်းရဲ့အကျိုးပြုမှုကလည်း ဒီလောက်ပဲ ရှိမယ်။ သင်္ကန်း အကျိုးပြုမှုကလည်း ဒီလောက်ပဲ ရှိတယ်။ အဆောက်အဦး လှူလိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း အဆောက်အဦးရဲ့ အကျိုးပြုမှုက ဒီလောက်ပဲရှိမယ်။ ဓမ္မဒါနကြောင့် ဓမ္မကို ရသွားတဲ့အခါ အကျိုးပြုတာ ကျတော့ သံသရာဝဋ်ကလည်း လွတ်သွားတယ်။ အသိ ဉာဏ်တွေလည်း ရသွားတယ်။ နိဗ္ဗာန်ထိအောင်လည်း ရောက်သွားတယ်ဆိုတော့ ဘယ်က အကျိုးတွေများ တုန်း၊ (ဓမ္မကို လှူတာက များတယ်) ဒါကြောင့်မို့ သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ လို့ ဒီလိုပြောတာနော်။

အဲဒီ တော့ လှူသူနဲ့ယူသူ၊ ပေးသူနှင့်ရသူ အဲဒီ နှစ်မျိုးထဲက ရသူမှာ ပိုပြီးတော့ အကျိုးဖြစ်ထွန်းသည့် အတွက်ကြောင့် ဓမ္မဒါနက ပိုမြတ်တယ်လို့ ပြောတာ။ နှိုင်းစာလို့ မရဘူးနော်။

ဆိုပါစို့ - ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို ကျောင်းကြီးဆောက် လှူလိုက်မယ်။ ဒီဘုန်းကြီးကတော့ ကျောင်းပေါ်မှာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရမယ်။ ကျောင်းရတာ ကို အကြောင်းပြုပြီး တိုက်ရိုက် နိဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ် ရနိုင်ပဲ၊ မလား၊ မရနိုင်ဘူး။ အဲဒီ ဘုန်းကြီးကို တရားပြလို့၊ ဓမ္မဒါန အလှူလှူလိုက်လို့ အဲဒီ ဘုန်းကြီး တရားသိသွား လို့ရှိရင် သံသရာဝဋ်က လွတ်တယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင် ဘူးလား (ဖြစ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား)။ ဒါကြောင့် ဓမ္မဒါနက မြတ်တယ်လို့ပြောတာ။

အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီးက အကြောင်းနှစ်ခုပြတဲ့ အထဲမယ် ခု ဒုတိယအကြောင်းက ပိုပြီးတော့ သဘာဝ နှင့် ပိုနီးစပ်တယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား၊ ဒါကြောင့်မို့ လူတိုင်း သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ - ဒါနအားလုံးမှာ ဓမ္မဒါနဟာ အမြတ်ဆုံးလို့ပြောနေကြတယ်။ ဘာကြောင့်မြတ်သလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားမယ်ဆိုရင် ပေးသူနှင့် ယူသူမှာ ယူသူမှာ အကျိုးတွေ အတိုင်းအဆ မရှိလောက်အောင် များပြား လို့ မြတ်တယ်လို့ ပြောရတာ ။ ဟော အကျိုးအမြတ် ရှိတာကို ကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်တာ။

အဲဒီ တော့ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ တရားက တကယ်ကို reasonable ဖြစ်တယ်။ အကြောင်း အကျိုး အင်မတန်မှ ဆီလျော်တယ်။ ဘယ်လိုလှည့်ပြီး တွက်တွက် ဘုရား တရားက လုံးဝမမှားဘူး၊ လုံးဝ ကျေနပ်စရာကောင်းတယ်။ ဘယ်ဘက်ကကြည့်ကြည့် ဘုရားတရားမှာ လိုသွားတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။

ကြည့် - ဓမ္မဒါနက ဒါနအားလုံးထက် မြတ်တယ် ဆိုတာ ဟုတ်တာပေါ့။ ကျန်တဲ့ဒါနတွေ ခံစားပြီး နိဗ္ဗာန် ရတယ်လို့ ရှိမှမရှိတာ။ ကျန်တဲ့ဒါနကို ခံစားသုံးဆောင် ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ အဲဒီ ခံစားသုံးဆောင်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး နိဗ္ဗာန်ရတယ်လို့ ရှိပါ့မလား၊ အေး - ဓမ္မကို ရလိုက်ပြီဆိုရင်တော့ နိဗ္ဗာန်ရတာ သေချာ သွားပြီ။

ဘုရားဟောတဲ့တရားဟာ အရင်းကျကျဟောတာ ချည်းပဲ။ ဘယ်ဘက်က လှည့်တွေးတွေး မြတ်စွာဘုရား တရားတော်က အင်မတန်မှ ကျေနပ်စရာရှိတယ်။ လစ်ဟင်းသွားတယ်၊ ဟာသွားတယ်၊ ပြောစရာတွေ ဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ကိုယ်မသိသေးရင်တော့ ဒါလေးတော့ လိုနေတယ်လို့ ထင်ကောင်းထင်မယ်၊ ဟောကြည့် - မြတ်စွာဘုရားက အဖြေလေးပေးလိုက် တာ သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ၊ "သဗ္ဗဒါနံ - ပေးတာတွေ အားလုံးကို၊ ဘာပဲပေးပေး တစ်ဦးတစ်ယောက်က နေပြီး လက်ဆောင်ပဲပေးပေး၊ ပစ္စည်းတွေပဲပေးပေး၊ ပေးချင်တာတွေပေး၊ ပေးစရာ အားလုံးကို၊ ဓမ္မဒါနံ - ဓမ္မကို ပေးလှူခြင်းကသာလျှင်၊ ဇိနာတိ- အုပ်စိုးထား နိုင်တယ်" လို့ ဒီလိုဟောတာ။

ဘာရှုထောင့်က ဟောတာတုန်းဆိုတော့ အကျိုး အမြတ် ရှုဒေါင့်က ဟောတာ။ တန်ဖိုးကို ဘယ်ကနေ ကြည့်ဖြတ်တုန်းဆိုရင် အကျိုးအမြတ်ကနေ ကြည့်ဖြတ် တယ်။ ရွှေကို တန်ဖိုးဖြတ်ရင် ဘာနဲ့ဖြတ်တုန်း၊ စိန်ကို တန်ဖိုးဖြတ်ရင် ဘာနဲ့ဖြတ်တုန်း၊ ဟော တန်ဖိုးဖြတ်ပုံ ခြင်းက မတူဘူးနော်၊ အခုဟာက လက်ခံရရှိသူမှာ ရလိုက်တဲ့ အကျိုးနှင့်ကြည့်ပြီး တန်ဖိုးဖြတ်တာတဲ့။ ပေးတဲ့လူနဲ့ တန်ဖိုးဖြတ်တာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ လက်ခံ ရရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ

ခံစားရတဲ့အကျိုးကိုကြည့်ပြီး တန်ဖိုး ဖြတ်လိုက်တယ်လို့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်၊ အဲဒါ
မေးခွန်း တစ်ပုဒ် ရှင်းသွားပြီနော်။
